

‘L’illa del tresor’, ‘Dràcula’ i la ‘Divina Comèdia’

Núria Perpinyà
ens sotmet a una
història d’alt
voltatge
ORIOI DURAN

Més, perquè Núria Perpinyà –ja amb una obra important al darrere– ha bastit una novel·la gran tan ben fonamentada que farà passar una bona estona a aquells a qui, a més de llegir, els agrada la literatura. Som al davant d’una obra tan preocupada per la coherència narrativa que el domini dels recursos novel·lístics l’alliberen de qualssevol mania pusil·lànim o constrenyiment creatiu.

La història d’un amor dramàtic, grandiloqüent, tan exagerat com el de René Ceverni Vilella, guarda d’un refugi d’alta muntanya, per una escaladora russa de l’alpinisme extrem, Irena Vladimirovna Besikova, podria pecar de l’adotzenament del sentimentalisme amorós o de la soporífera epistemologia amorosa de les novel·les de color de rosa si no fos perquè som al davant de l’aventura d’una excitació amorosa perseguida més enllà dels límits de la lògica.

Tècnicament, llegim una confessió llarguíssima de 444 pàgines, datada el dimecres 21 de desembre del 2011, d’un carallot –segons la meua personal i intransferible manera de veure– que el mes d’octubre de nou anys abans s’havia enamorat del cos fred d’una adicta a les altures, de 28 anys, que havia irromput a punt de la congelació definitiva al seu refugi del Quesler després d’haver estat sepultada per una allau durant una hivernal muntanyenca de diverses setmanes fent bivac entre 10 i 15 graus sota zero als Tammarians, la geografia pirinenca creada per l’escriptora. Poc després, una cadiaquès anomenat Eduard Tarreny i Quetglas (un arquitecte urbanista de Cadiach, una gran ciutat inventada al costat de Barcelona) també se n’enamora i el lector passa tota la novel·la seguint el rastre



d’aquests amors esbojarrats des de la perspectiva del primer, el guarda i guia, que, des del diumenge dia 18, va llegint i interpretant els correus electrònics i el diari de l’arquitecte i l’escaladora per resseguir un viatge des dels fons d’un avenc glaçat als peus del Makalu, a l’Himàlaia, on el 2001 l’escaladora havia vist morir el seu primer marit, fins als peus d’una altra esquerdada glaçada, on, amb l’última paraula de la novel·la, el dia abans de la loteria de Nadal del 2011, el narrador deixa el lector a la vora de l’abisme de creure en la suggestió de l’amor o en el vertigen de la bogeria amorosa.

Núria Perpinyà no s’està de manies i in-

venta i crea un món tan ben travat amb referències reals, amb realitats adaptades, amb homenatges i ironies i amb una exactitud descriptiva tan exuberant de l’alpinisme, que, a banda de la història amorosa que ens explica, ens fa el regal d’un monument a l’ús de la realitat per bastir una ficció fins als límits de la versemblança.

És un llibre que si sou propensos a les aventures, a l’aigua de roses, no us agradarà gens; com tampoc si l’alpinisme us atrau com un llibre d’autoajuda. Si us agrada la muntanya i l’aventura alpina, si us atrau el risc d’estimar algú fins a la bogeria, no en dubteu gens, heu ensopegat el millor llibre. ✱



AL VERTIGEN
Núria Perpinyà
Editorial: Empúries
Barcelona, 2013
Pàgines: 456
Preu: 20 euros

ASSAIG XAVIER CORTADELLAS

Alguns vam conèixer Celestí Barallat gràcies a Joan Perucho, que va parlar-ne l’any 1999 a *Oscura turba*. De *los más raros escritores españoles*, un llibre col·lectiu que encara es pot trobar. A Barallat l’hauria sorprès que, cent anys després, algú com Perucho diria d’ell que era escriptor. Barallat va ser un home de la primera generació de la Renaixença, la que va contribuir a reinstaurar els Jocs Florals, però que, en general, no veia incompatible escriure poesies en català amb escriure llibres, diguem-ne, menys efusius i romàntics en castellà. El *Principios de botánica funeraria*, una edició que ha anat a cura d’Adolf Beltran i que Sílvia González ha traduït ara al català per primera vegada, n’és la millor prova. També és la millor obra de Barallat, segons Beltran. Però m’ha interessat tant o més el seu estudi

Menys estrany del que en diuen

Membre de la primera generació de la Renaixença, Celestí Barallat va escriure sobre les plantes

introdutori, titulat *El talent funerari de Celestí Barallat*, que el llibre. Els “principis de Barallat –escriu Beltran– volen ser un antídote contra la morbositat i el sentimentalisme”, però també “volen prevenir la vanitat i la frivolitat”. Dividit en dues parts, a la primera relaciona algunes plantes amb els símbols que defensa que hi ha d’haver en un cementiri: la pau, la humilitat, la força, l’amor... Barallat s’interessava, sobretot, per la simbologia. Si pensen en ell com un romàntic trasplantant a la gestió diària, municipal, en el seu cas, em sembla que s’hi acostaran. Al capdavant, no és tan lluny del que feien Aribau i Balaguer. Estudis com els del Beltran ajuden a estudiar millor la Renaixença. A la segona part, se centra més a distribuir i combinar les plantes en el lloc que els pertoca del cementiri. Sempre tenint pre-



Barallat b